

dere henvist til, at afhøringerne formentlig ofte vil kunne gennemføres hurtigere i Højesteret, og at afhøringerne vil være et uddannelsesmæssigt værdifuldt supplement til de arbejdsopgaver, som Højesterets fuldmægtige i øvrigt varetager.

Højesteret har drøftet spørgsmålet med Advokatrådet og Højesteretsskranken.

Advokatrådet har tilsluttet sig forslaget under forudsætning af, at ordningen geografisk alene udstrækkes til det storkøbenhavnske område, jf. retsplejelovens § 9, stk. 2, og at det skal være valgfrit for sagens parter. Højesteretsskranken har meddelt, at man - uanset at man havde visse forbehold - ikke ville være afvisende over for forslaget. Både Advokatrådet og Højesteretsskranken har fremhævet behovet for, at afhøringerne i givet fald forestås af erfarne fuldmægtige, idet der ikke sjældent opstår tvister i forbindelse med gennemførelse af afhøringerne. Advokatrådet har fremhævet, at der måske kan være et problem i henseende til, hvordan kære af afgørelser truffet under en afhøring i Højesteret skal gennemføres.

Højesteret har tilkendegivet, at adgangen til at lade afhøringer foretage af fuldmægtige i Højesteret efter rettens opfattelse ikke bør være betinget af, at advokaterne giver samtykke hertil. En sådant vilkår vil efter Højesterets opfattelse være mindre vel stemmende med den ordning, som i øvrigt gælder for forberedelsen af sager ved Højesteret og andre retter. Det er imidlertid en selvfølge, at Højesteret (Ankeudvalget) vil lægge betydelig vægt på advokaternes synspunkter i forbindelse med beslutningen om, hvordan bevisførelse skal foregå.

Efter Højesterets opfattelse er der heller ikke tilstrækkeligt grundlag for at indføre en geografisk begrænsning som foreslået af Advokatrådet. En sådan begrænsning gælder ikke i byrets- og landsretssager, jf. retsplejelovens § 174, og det vil være naturligt, at det overlades til formanden for Ankeudvalget efter drøftelse med advokaterne at vurdere, om det i betragtning af bopælsforholdene vil være hensigtsmæssigt, at afhøringer foregår i Højesteret.

Højesteret har endvidere anført, at retten ved administrationen af ordningen vil søge at tilgodese ønsket om, at afhøringer forestås af en dommerfuldmægtig med tilstrækkelig erfaring.

Med hensyn til tvister under afhøringer har Højesteret peget på muligheden for at udforme en klageordning, der svarer til den, der gælder for justitssekretærens afgørelser efter retsafgiftslovens § 64 (om klage over afgiftsberegningen) eller retsplejelovens § 41 (om klage over afgørelser om aktindsigt i retsbøger

m.v.). Højesteret har foreslået, at klagefristen fastsættes til 2 uger.

7.4. Justitsministeriets overvejelser

7.4.1. Gennemførelse af en ordning med afhøringer ved fuldmægtige i Højesteret

Efter retsplejeloven er udgangspunktet for bevisførelsen et princip om *bevisumiddelbarhed*, dvs. at beviserne føres umiddelbart for den dømmende ret under domsforhandlingen.

Som anført ovenfor under pkt. 7.2. fraviges dette princip for Højesterets vedkommende. Den særlige ordning med subsidiære afhøringer må bl.a. ses i lyset af, at Højesterets arbejde - modsat byretternes og landsretternes - i væsentligt omfang er koncentreret om juridiske tvivlsspørgsmål snarere end konkret bevisbedømmelse. En hensigtsmæssig udnyttelse af Højesterets ressourcer taler også for, at umiddelbar bevisførelse for Højesteret kun (helt) undtagelsesvis kommer på tale. Endvidere må det anses for en fordel for sagens parter, at de faktiske oplysninger, der skal indgå i Højesterets bedømmelse af sagen, er kendt inden domsforhandlingen. Parterne har således mulighed for inden sagens endelige afgørelse at fremskaffe de yderligere beviser eller anmode om de supplerende afhøringer, som de afgivne forklaringer måtte give anledning til. Herved kan det sikres, at sagen ikke bliver endeligt afgjort på et mangelfuldt grundlag.

Det kan imidlertid forekomme mindre hensigtsmæssigt i alle sager at lade afhøringer foretage ved en byret eller ved Sø- og Handelsretten, som ikke i øvrigt er beskæftiget med sagen.

Justitsministeriet kan derfor tilslutte sig Højesterets forslag om, at der - efter en konkret vurdering - bør kunne træffes beslutning om at lade dommerfuldmægtige i Højesteret foretage afhøringer til brug for Højesterets behandling af en civil sag.

Justitsministeriet kan også tilslutte sig Højesterets forslag om, at adgangen til at lade afhøringer foretage af dommerfuldmægtige i Højesteret ikke gøres betinget af, at sagens parter (advokaterne) giver *samtykke*. Det er retten, der har ansvaret for tilrettelæggelsen af sagens forberedelse, herunder ansvaret for at sagen fremmes med den nødvendige hurtighed. Efter Justitsministeriets opfattelse bør dette grundprincip ikke fraviges i det foreliggende tilfælde ved et krav om, at parterne skal give samtykke til anvendelsen af en bestemt fremgangsmåde under sagens forberedelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Som anført under pkt. 7.2. indeholder retsplejelovens § 955, stk. 2 og 3, lignende regler om adgang til at